

Leikkauspolitiikka järjestöiltä ei säästä, vaan aiheuttaa lisäkustannuksia.

Hallituskaudella sote-järjestöjen valtionavustuksista on leikattu yli kolmannes. Kyse on isosta muutoksesta, joka näkyy meidän jokaisen arjessa. Nykyisillä päätöksillään maan hallitus leikkaa sote-järjestöiltä vaalikauden aikana 140 miljoonaa euroa. Leikkaustarve vuodelle 2027 on vähintään 30 miljoonaa euroa lisää, näin sosiaali- ja terveysministeri on todennut. Hän aikoo käydä järjestöjen rahoitusta läpi ”täikammalla”.

On tärkeää huolehtia julkisten varojen käytöstä, mutta samalla on arvioitava, mitä kaikkea voimme menettää. Elämä ei ole pelkkää leikkauspolitiikkaa. Mitä tapahtuu, kun leikkaukset todentuvat ja järjestöjen vuosia kehittämä työ päättyy? Järjestöt ovat vastanneet matalan kynnyksen palveluista, vertaistuesta ja ennalta annettavasta tuesta. Mikä hintalappu tällä on? Mikä korvaa järjestöjen työn? Hyvinvointialueiden johtajat ovat myös todenneet, että järjestöihin kohdistuvat leikkaukset voivat kasvattaa julkisen sektorin kustannuksia.

Sote- järjestöjen ja eläkeläisjärjestöjen ennaltaehkäisevä työ on henkistä ja fyysistä terveyttä edistävää toimintaa. Se on täydellistä täsmälääkettä yksinäisyyden torjuntaan. On hyvä muistaa, että järjestöjen kautta kanavoituu noin 20 000 henkilötyövuoden määrää vastaava vapaaehtoisten työpanos. Julkinen sektori ei pysty korvaamaan järjestöjen vapaaehtoisten työpanosta. Järjestötyö ei ole ylimääräinen kululisä, vaan se kulkee rinnalla silloin, kun sairastuminen muuttaa elämän suuntaa – usein siellä, mihin julkinen palvelu ei yllä. Tämä työ täydentää inhimillisesti ja taloudellisesti järkevällä tavalla ihmisten arjessa selviytymistä. Siksi keskustelu järjestöjen rahoituksesta ei ole vain talous- tai valvontakysymys. Se on arvovalinta.

Sote-järjestöjen avustusrahoitusta seurataan järjestelmällisesti, nykyinen raportointi ja hakemusmenettely vaatii järjestöiltä paljon. Suuri osuus työajasta kuluu hakemusten ja raporttien laatimiseen. Tämä kaikki on pois ihmisten kohtaamisesta ja ydintehtävästä. Voisiko sen ”täikamman” laittaa avustusten hakemusprosessiin ja saada siitä aitoa säästöä? Muistetaan, että järjestötyö on investointi ihmisiin, heidän terveyteensä, toimintakykyyn ja arkeen.

Pirjo Riikonen

Eläkkeensaajien keskusliiton Hämeen piirin puheenjohtaja